

[Steen.]

svarligt, bør vi forsøge at skabe en ordening, og skulle resultatet af vore overvejelser ende i det modsatte, må vi give den bedste forklaring, vi kan, på, at vi har måttet opgive tanken.

Så har jeg endelig til den højtærede minister, og det gælder også til det ærede medlem hr. Harald Nielsen, nogle bemærkninger angående § 43, Der fastholder jeg, at dette at tilvejebringe — for stadig at bruge den højtærede ministers eget udtryk — en regeringsdygtig rigsdag, hverken kan eller skal ordnes ved valgloven, og jeg kan ærlig talt ikke forstå, at den højtærede minister ikke selv kan se og vil indrømme, at de to krav, han opstiller: at skaffe en ligeleg repræsentation for de forskellige anskuelser — når forslaget skal tages nogenlunde efter sin ordlyd — og samtidig at forhindre, at rigsdagen deles i flere partier, ikke kan opfyldes. Det er en uløselig opgave, det er simpelthen umuligt.

Så spørger den højtærede minister, og det ærede medlem hr. Holger Eriksen kredsedes også om det og stillede det spørgsmål direkte til mig: Men hvorfor vil man da opretholde den nuværende regel? Det dér nærmer sig noget, der ligger i underkanten af, hvad man anstændigvis kan tillade sig! Den regel har bestået længe, og der skal være regler for alting her i verden, og der skal også være regler om dette. Jeg har sagt om den regel, vi har i øjeblikket, at den anser vi for at være rimelig. Ja, siger man så, men i 1939, da indenrigsministeren hed Bertel Dahlgaard, stillede man dog forslag om en anden regel. Det er fuldstændig rigtigt. Vi havde i 1939 sluttet overenskomst om en grundlov og en valglov, der var resultatet af de forhandlinger, der havde fundet sted partierne imellem. Alt dette faldt ved folkeafstemningen i 1939, og jeg har ikke under de forhandlinger, der nu er ført om grundlov og valglov, på noget andet punkt mødt det synspunkt, at man skulle være forpligtet til at indføre rigsting eller noget som helst andet af det, man i 1939 havde givet sin tilslutning.

Så vil jeg gerne til slut gøre et par bemærkninger vedrørende spørgsmålet om nye partier. Jeg kan ikke nægte, at det efterhånden virker noget deprimerende på mig at høre den højtærede minister, partiet venstres ordfører og socialdemokraternes ordfører udtale sig om denne mulighed for, at

der kan opstå nye partier, med en blanding af frygt og forargelse, som om det var noget af det forfærdeligste, der kunne ske. Jeg mener ikke, at vi i øjeblikket trænger til nye partier, vi har navnlig et, der opfylder alle rimelige betingelser, og det er der vel flere end mig der mener om det parti, de selv tilhører; men den vurdering af de nye partier som noget farligt, der er fælles for de tre af deltagerne i diskussionen, har bl. a. den højtærede indenrigsminister givet rammen udtryk for i sin fremsættelsestale. Det står i folketingstidenden sp. 2068 — jeg beder formanden om tilladelse til et meget kort citat. Den højtærede minister siger her:

„Der opstilles et mere betryggende værn end det nuværende mod en splittelse af rigsdagen i mange uansvarlige og uarbejdsdygtige sektorer og smågrupper“.

Uansvarlige, udygtige, sekterske — færdig, så har de fået deres karakter, alle de, der kan komme i fremtiden; det er virkelig et mørkt perspektiv for fremtidens Danmark. Det kunne da også ske, at der kom dygtige, forstandige og arbejdsduelige partier. Mon det egentlig ikke var nyttigt for os, hvis vi et øjeblik betragtede hele spørgsmålet i historiens perspektiv; det kunne være, at det kunne give en og anden noget at tænke på. Jeg vil da naturligvis begynde med den højtærede minister og det parti, han tilhører. Det er ikke noget særlig gammelt parti, og nu, da vi har beskæftiget os så meget med arvefølgen, vil ministeren vel ikke nægte, at det i lige linie stammer fra det estrupske højre; de betragtede sig selv som de eneste, der var brug for, alt andet var samfundsopløsende og samfundnedbrydende. Da det parti opstod, som den højtærede minister i dag er i regeringsfællesskab med, hvor blev disse bønder så hånet og forfulgt af dem, hvorfra den højtærede ministers parti stammer! Nå, men det gik jo alligevel, og da de to partier så havde affundet sig gensidig med, at de nu bestod og var til, så kom der på et senere tidspunkt igen et nyt parti. Arbejderne skabte et nyt parti, nej, så var det dog ved at blive for galt, nu var alle samfundsløsende og moralsk opløsende kræfter i dette land sluppet løs, og nu måtte det gå galt.

Men nu er også de accepteret, nu er de her, og så må de også have lov til at være her. Og hvor blev vi ikke miskendte,